

Välfärdsområdesreformens konsekvenser ur Kronoby kommuns synvinkel

Hyvinvointialueuudistuksen vaikutukset Kruunupyyn kunnan näkökulmasta

22 anordnare av social- och hälsovård och räddningsväsende

- Södra Karelens välfärdsområde
  - Södra Österbottens välfärdsområde
  - Södra Savolax välfärdsområde
  - Helsingfors stad
  - Östra Nylands välfärdsområde
  - Kajanalands välfärdsområde
  - Egentliga Tavastlands välfärdsområde
  - Mellersta Finlands välfärdsområde
  - Mellersta Österbottens välfärdsområde
  - Mellersta Nylands välfärdsområde
  - Kymmenedalens välfärdsområde
  - Lapplands välfärdsområde
  - Västra Nylands välfärdsområde
  - Satakunta välfärdsområde
  - Birkalands välfärdsområde
  - Österbottens välfärdsområde
  - Norra Karelens välfärdsområde
  - Norra Österbottens välfärdsområde
  - Norra Savolax välfärdsområde
  - Päijänne-Tavastlands välfärdsområde
  - Vanda-Kervo välfärdsområde
  - Egentliga Finlands välfärdsområde
- HUS-sammanslutningen har ansvaret för att ordna de funktioner inom krävande specialiserad sjukvård som föreskrivs särskilt i lag eller ingår i organiseringsavtalet för HUS.
  - Benämningen ändras till landskap, när till exempel regionutvecklingsuppgifter överförs till områdena.
  - Den nya strukturen bestämmer landskapsindelningen och utgör grund för andra myndigheters områdesindelning, bortsett från Nyland.

Utredarens slutrapport
september 2021

Selvityshenkilön
loppuraportti syyskuu 2021

Siv Sandberg

Utredningsuppdraget Selvitystehtävä

- Valfärdsområdesreformen genomförs 1.1.2023
- Kronoby hör enligt lagen till Österbottens välfärdsområde, men ordnar idag sin vård genom Soite, som efter reformen blir Mellersta Österbottens välfärdsområde
- Utredningen analyserar reformens konsekvenser för kommunen och servicen till kommuninvånarna

- Hyvinvointialueuudistus astuu voimaan 1.1.2023
- Kruunupyö kuuluu lain mukaan Pohjanmaan hyvinvointialueeseen, mutta järjestää tällä hetkellä sotepalvelut osana Soitea, josta uudistuksen jälkeen tulee Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue
- Selvitys analysoi uudistuksen vaikutuksia kunnan ja asukkaiden näkökulmasta

Kronoby, Mörskom och Pukkila

- Tre kommuner (3 av 293) ordnar idag sin vård på "fel" sida av den kommande välfärdsområdesgränsen
- Gränskommunernas situation har uppmärksammats i beredningen och utskottsbehandlingen
- Själva lagstiftningen innehåller däremot inga särskilda stadganden för Kronoby m.fl. kommuner:
  - Inga undantag
  - Inga särskilda förpliktelser att samarbeta
  - Inga extra pengar
- Avtal och överenskommelse ska träffas inom de ramar som anges i lagstiftningen

Lagstiftningen är ny och det regionala beredningsarbetet har precis kommit igång

Lainsäädäntö on uusi ja alueellinen valmistelutyö on vasta päässyt käyntiin

**Konkreta frågor
Konkreettisia kysymyksiä**

**Byråkratiska svar
Byrokraattisia vastauksia**

Vad utredningen tar ställning till

Mihin kysymyksiin selvitys vastaa?

- Välfärdsområdesreformens övergripande konsekvenser
Hyvinvointialueuudistuksen yleiset vaikutukset
- Beskrivning av tre handlingsalternativ för vård- och räddningstjänsterna till Kronobyborna

Kolme vaihtoehtoista mallia Kruunupyyn sote- ja pelastuspalvelujen järjestämiselle

- Organiseringsansvaret övergår till Österbottens välfärdsområde (det alternativ som följer direkt av lagen) *Vastuu palveluista siirtyy Pohjanmaan hyvinvointialueelle (ilman sopimuksia: suoraan lakiin perustuva vaihtoehto)*
- Samarbete mellan välfärdsområden *Hyvinvointialueiden välinen sopimus*
- Byte av landskap/välfärdsområde *Maakunnan/hyvinvointialueen vaihtaminen*

Vad utredningen **inte** kan ta ställning till

- Exakta uppgifter om vad som händer med personalen och fastigheterna efter reformen
  - **Var avgörs frågan?** Frågorna bereds inom ramen för välfärdsområdenas temporära beredningsorgan och slås fast när välfärdsområdesfullmäktige tillträder.
- Hur servicen och det lokala servicenätet kommer att se ut i framtiden
  - **Var avgörs frågan?** Välfärdsområdesfullmäktige fastställer välfärdsområdesstrategin och servicestrategin där principerna för hur servicen ska produceras slås fast. Precis som i kommunerna idag spelar budgetbeslut stor roll för hur det blir i praktiken.
- Var enskilda människor kommer att få vård i en konkret situation i framtiden
  - **Var avgörs frågan?** Grunderna fastslås av välfärdsområdet. I vardagen och i konkreta situationer har tjänstemän och vårdpersonal stort inflytande över besluten.

Vilket underlag har jag använt mig av? Mihin aineistoihin selvitys perustuu?

- Skriftligt material *Kirjalliset aineistot*
- Statistik *Tilastot*
- Intervjuer *Haastattelut*
- I oklara fall följer min tolkning principen om bästa sakkunskap

Epävarmoissa tapauksissa tulkinta perustuu parhaimman asiantuntemuksen periaatteeseen

- De ansvariga regeringsråden vid social- och hälsovårdsministeriet och inrikesministeriet
Ministeriöiden lakivalmistelusta vastaavat hallitusneuvokset

Varför? Så länge lagstiftningen inte tillämpats i praktiken finns den bästa sakkunskapen hos de personer som haft ansvar för lagberedningen

Miksi? *Lainsäädäntö on uusi ja tällä hetkellä paras asiantuntemus on valmistelevilla virkamiehillä*

Hur fungerar det idag?

Miten palvelut järjestetään tällä hetkellä?

<p>Lagstadgat ansvar för och (indirekt) demokratisk styrning av vården och räddningsväsendet</p> <p><i>Lakisääteinen vastuu sote- ja pelastuspalveluista sekä palvelujen (välillinen demokraattinen ohjaus)</i></p>	<p>Organiseringsansvar för vården och räddningsväsendet</p> <p><i>Sote-palveluiden ja pelastustoimen järjestämismvastuu</i></p>	<p>Finansieringsansvar för vården och räddningsväsendet</p> <p><i>Sote-palveluiden ja pelastustoimen rahoitusvastuu</i></p>
<p>Kronoby kommun <i>Kruunupyyn kunta</i></p>	<p>Soite</p> <p>Räddningsverket för Mellersta Österbotten och Jakobstadsregionen <i>Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren alueen pelastuslaitos</i></p>	<p>Kronoby kommun <i>Kruunupyyn kunta</i></p>

En enhetligare, men mindre flexibel modell Yhtenäisempi, mutta vähemmän joustava malli

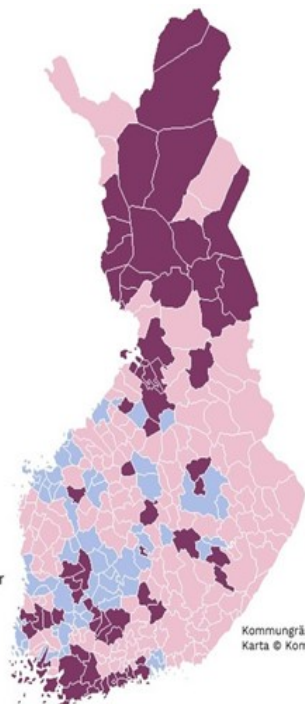
Nuläget/Nykytila

Organiseringen av primärvård och socialtjänster 2021

Antal fastlandskommuner	293
Tjänster i kommunens regi	75 kommuner, 48 % av befolkningen
Antal samarbetsområden	59, antal kommuner 218, 52 % av befolkningen
Samkommuner	33, antal kommuner 157
Samarbetsområden med ansvarig kommun	26, antal kommuner 61

Sammanlagt 57 kommuner har överfört endast hälso- och sjukvården eller delar av socialvården till ett samarbetsområde.

- Kommunen tillhandahåller
- Samkommunen tillhandahåller
- En ansvarig kommun tillhandahåller

Kommungränser © LMV, 2021
Karta © Kommunförbundet/MS

KUNTA
LIITTO

Det nya systemet/Uusi rakenne 1.1.2023 alkaen

22 anordnare av social- och hälsovård och räddningsväsende

- Södra Karelen välfärdsområde
  - Södra Österbottens välfärdsområde
  - Södra Savolax välfärdsområde
  - Helsingfors stad
  - Östra Nylands välfärdsområde
  - Kajanalands välfärdsområde
  - Egentliga Tavastlands välfärdsområde
  - Mellersta Finlands välfärdsområde
  - Mellersta Österbottens välfärdsområde
  - Mellersta Nylands välfärdsområde
  - Kymmenedalens välfärdsområde
  - Lapplands välfärdsområde
  - Västra Nylands välfärdsområde
  - Satakunta välfärdsområde
  - Birkalands välfärdsområde
  - Österbottens välfärdsområde
  - Norra Karelen välfärdsområde
  - Norra Österbottens välfärdsområde
  - Norra Savolax välfärdsområde
  - Päijänne-Tavastlands välfärdsområde
  - Vanda-Kervo välfärdsområde
  - Egentliga Finlands välfärdsområde
- HUS-sammanslutningen har ansvaret för att ordna de funktioner inom krävande specialiserad sjukvård som föreskrivs särskilt i lag eller ingår i organiseringsavtalet för HUS.
  - Benämningen ändras till landskap, när till exempel regionutvecklingsuppgifter överförs till områdena.
  - Den nya strukturen bestämmer landskapsindelningen och utgör grund för andra myndigheters områdesindelning, bortsett från Nyland.

Kommunernas roll förändras 1.1.2023

Kuntien rooli muuttuu 1.1.2023

Kommunen

- Har **inte** längre ansvar för vården och räddningen
- **Finansierar inte** längre vård och räddning
- Har **ingen formell roll i beslutsfattandet** om vård och räddning

Kunta

- **Ei enää vastaa** sotesta ja pelastustoimesta
- **Ei enää rahoita** sotea ja pelastustoimea
- **Ei enää osallistu** sotea ja pelastustoimea koskevaan päätöksentekoon

Från och med 1.1.2023 tar välfärdsområdena över Palvelut siirtyvät hyvinvointialueille 1.1.2023 alkaen

- Socialvården (inklusive äldreomsorgen) *Sosiaalipalvelut (ml vanhustenhuolto)*
  - Primärvården *Perusterveydenhuolto*
  - Specialsjukvården *Erikoissairaanhoito*
  - Specialomsorgerna (t.ex. Kårkulla) *Erytishuoltopiirien toiminta*
  - Elev- och studerandevården *Oppilashuolto*
  - Räddningsväsendet *Pelastustoimi*
-
- Österbottens välfärdsområde har det lagstadgade ansvaret för att planera och finansiera tjänsterna till invånarna i Kronoby oberoende av hur tjänsterna produceras
  - *Pohjanmaan hyvinvointialueella on lakisääteinen vastuu kruunupyyläisten palvelujen suunnittelusta ja rahoituksesta, riippumatta siitä, miten ne tuotetaan*

Välfärdsområdet är en helt ny förvaltningsnivå Hyvinvointialue on uudenlainen julkisyhteisö

			
Direktvalda beslutsfattare	Ingen beskattningsrätt	Lagstadgade uppgifter	Staten finansierar och styr
Kansanvaaleilla valitut päättäjät	Ei verotusoikeutta	Lakisääteiset tehtävät	Valtio rahoittaa ja ohjaa

Välfärdsområdet: ett område, 175 000 invånare

Hyvinvointialue: yksi alue, 175 000 asukasta

- Välfärdsområdet ska se till att **alla** invånare i **hela** området får service på lika villkor
- Välfärdsområdet är **en** valkrets
- Finansieringen beräknas utifrån **hela** områdets behov
- Varken fullmäktigeplatser eller finansiering är kommunkvoterade

- Hyvinvointialue huolehtii siitä, että alueen **kaikki** asukkaat saavat palveluja yhtäläisin perustein
- Hyvinvointialue on **yksi** vaalipiiri
- Laskennallinen rahoitus perustuu **koko** alueen väestön palvelutarpeeseen
- Kuntakohtaisia kiintiöitä ei ole; ei valtuustossa eikä rahoituksen osalta

Reformens tidtabell 2021-2023

Uudistuksen aikataulu 2021-2023

1.7.2021-28.2.2022

Välfärdsområdena grundas *Hyvinvointialueiden perustaminen*

Temporär beredning *Väliaikainen valmistelu*

- Tillfälliga organ bestående av tjänstemän förbereder övergången till ett nytt system
- Ska genomföra lagen, men inte fatta politiska beslut

23.1.2022

Det första välfärdsområdesvalet *Ensimmäiset aluevaalit*

1.3.2022-31.12.2022

Fullmäktige tar över *Valta siirtyy aluevaltuustolle*

- Politiska beslut om riktlinjerna för välfärdsområdets verksamhet (var, hur och av vem ska servicen produceras?)

1.1.2023

Välfärdsområdena inleder verksamheten *Hyvinvointialueet aloittavat toimintansa*

Vad betyder reformen ur invånarnas synvinkel? Mitä uudistus merkitsee asukkaiden näkökulmasta?

Medlem

- Var och en är medlem av ett välfärdsområde

Väljare

- Röstar och kandiderar i det välfärdsområde där man är medlem

Skattebetalare

- Betalar mer skatt till staten och mindre till kommunen

Serviceanvändare

- Välfärdsområdet har ansvar för servicen
- Kan välja service i andra regioner på vissa villkor

Jäsen

- Jokainen on yhden hyvinvointialueen jäsen

Äänestäjä

- Äänestysoikeus ja oikeus asettua ehdolle aluevaaleissa

Veronmaksaja

- Maksaa enemmän veroa valtiolle ja vähemmän kunnalle

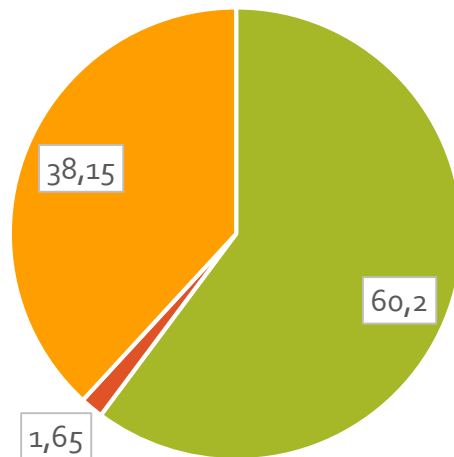
Palveluiden käyttäjä

- Hyvinvointialue vastaa ihmisten palveluista
- Terveysthuollossa oikeus käyttää toisen alueen palveluja tietyin ehdoin

Konsekvenser för Kronoby kommun

Vaikutukset Kruunupyyn kunnan kannalta

Budget/Budjetti 2021

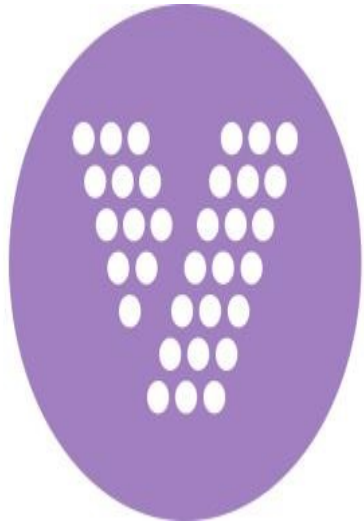

- Social- och hälsovård/Sote-palvelut
- Räddningsväsendet/Pelastustoimi
- Kommunens övriga verksamhet/Kunnan muut tehtävät

- Kommunens roll *Kunnan rooli*
- Ekonomi *Talous*
- Personal *Henkilöstö*
- Organisation *Organisaatio*
- Fastigheter *Kiinteistöt*

Välfärdsområdesval Hyvinvointialuevaalit

VÄLFÄRDSOMRÅDESVAL
SÖNDAG 23.1.2022

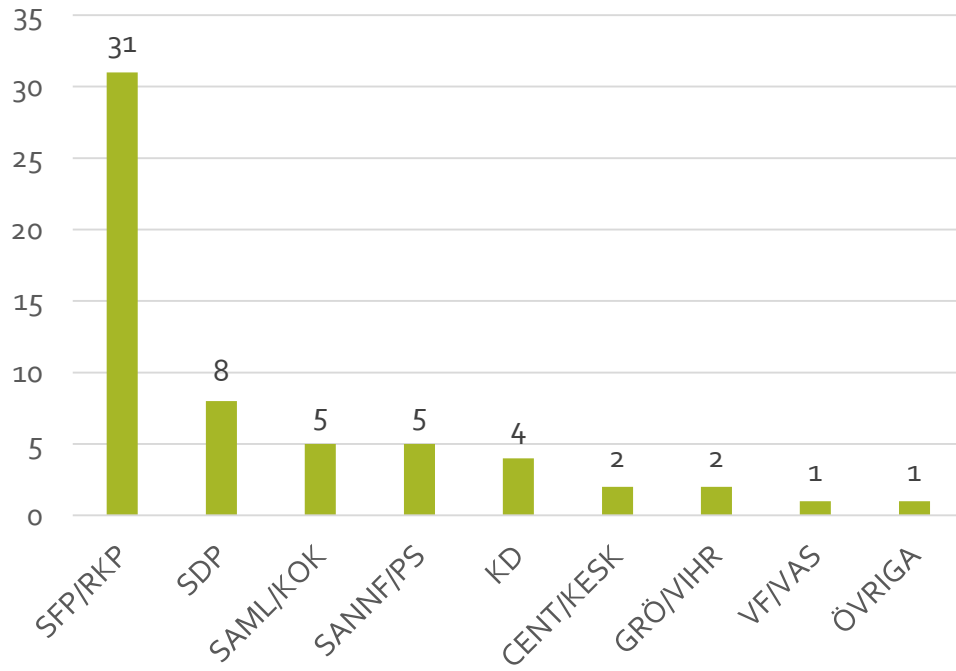
FÖRHANDSRÖSTNING I FINLAND 12-18.1.2022
OCH UTOMLANDS 12-15.1.2022

- 59 fullmäktigeledamöter
- *59 valtuutettua*

- Hela landskapet är en valkrets
- *Vaalipiirinä koko maakunta*

- Fullmäktigeplatserna är inte kvoterade per kommun
- *Valtuustossa ei ole kuntakiintiöitä*

- Partiernas röstetal i hela landskapet avgör hur många platser de får
- *Puolueiden äänimäärä koko maakunnan alueella ratkaisee paikkamäärän*

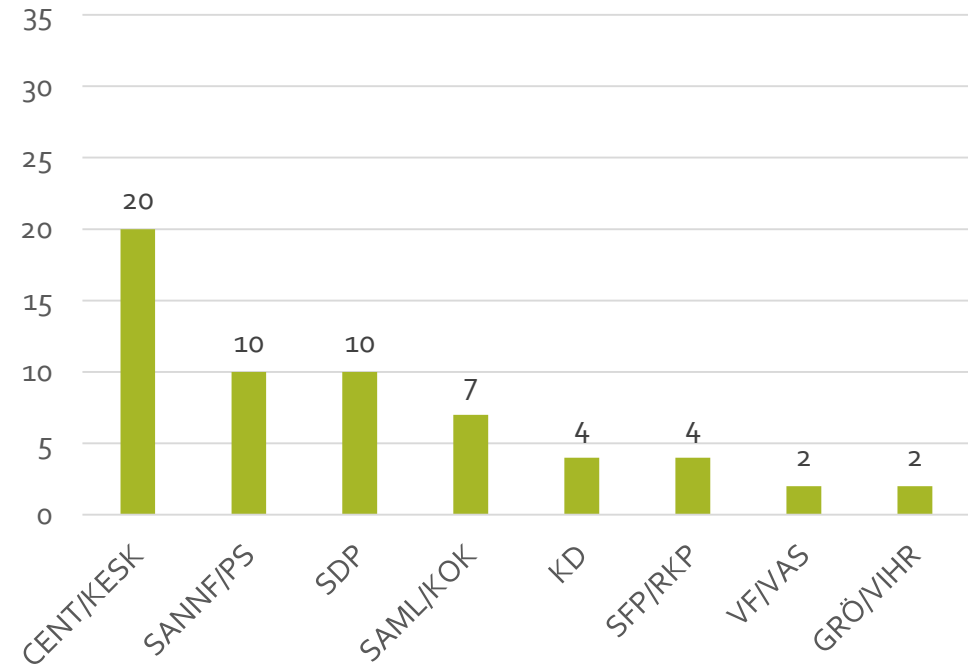
Yles prognos om platsfördelningen i välfärdsområdesfullmäktige (59 platser) Ylen ennuste tulevien aluevaltuustojen voimasuhteista (59 paikkaa)

[Pikkukunnat pelkäävät, että isojen kaupunkien poliitikot kahmivat vallan maakunnissa – katso koneesta, millaisia päättäjiä alueellesi voisi tulla | Yle Uutiset | yle.fi](#) 28.9.2021

Österbottens välfärdsområde Pohjanmaan hyvinvointialue

Mellersta Österbottens välfärdsområde Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue

En ny finansieringsmodell

Uusi rahoitusmalli

Välafärdsområdena får statlig finansiering med utgångspunkt i

- Invånarantal
- Servicebehov
- Vissa omgivningsfaktorer (t.ex. tvåspråkighet)
- Beräknas på hela befolkningen i välfärdsområdet
- Inte öronmärkt per kommun
- Det kalkylerade servicebehovet i Österbotten är lägre än i landet i genomsnitt

I Österbotten är den kalkylerade finansieringen per invånare och år cirka 3 600 €.

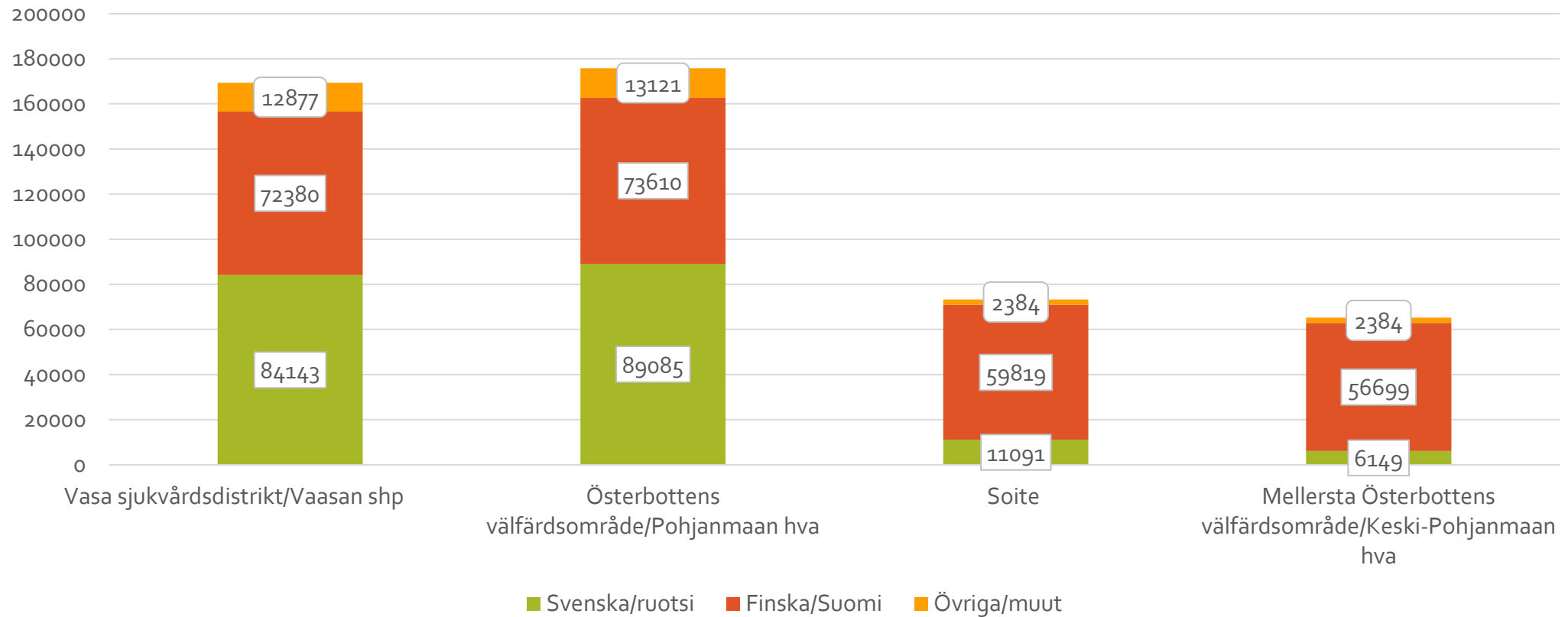
I Mellersta Österbotten cirka 3 800 €/invånare och år
Finansministeriets kalkyler 30.4.2021

Hyvinvointialueiden rahoitus tulee valtiolta

Laskennallinen rahoitus perustuu

- Asukaslukuun
- Palvelutarpeeseen
- Tiettyihin olosuhdetekijöihin (esim. kaksikielisyys)
- Perustuu koko alueen väestön palvelutarpeisiin
- Ei korvamerkitty tietyille kunnalle
- Pohjanmaan laskennallinen palvelutarve on koko maan keskiarvoa pienempi

Språkförhållanden Kielisuhteet

Hur organiseras vården för Kronobyborna i framtiden? Tre handlingsalternativ

	Välfärds- områdesval i	Finansiering beräknas enligt kriterierna för	Organiserings- ansvar	Produktions- ansvar	Avgörande beslut fattas av
1. Österbotten organiserar enligt lag	Österbotten	Österbotten	Österbotten	Österbotten	Vfo-fmge i Österbotten
2. Samarbetsavtal	Österbotten	Österbotten	Österbotten	Österbotten, Mellersta Österbotten (omfattning beroende av avtal)	Vfo-fmge i båda välfärds- områdena
3. Byte av landskap	Mellersta Österbotten	Mellersta Österbotten	Mellersta Österbotten	Mellersta Österbotten	Statsrådet

Handlingsalternativ 1: Österbotten organiserar enligt lag
(eventuella avtal inte beaktade)

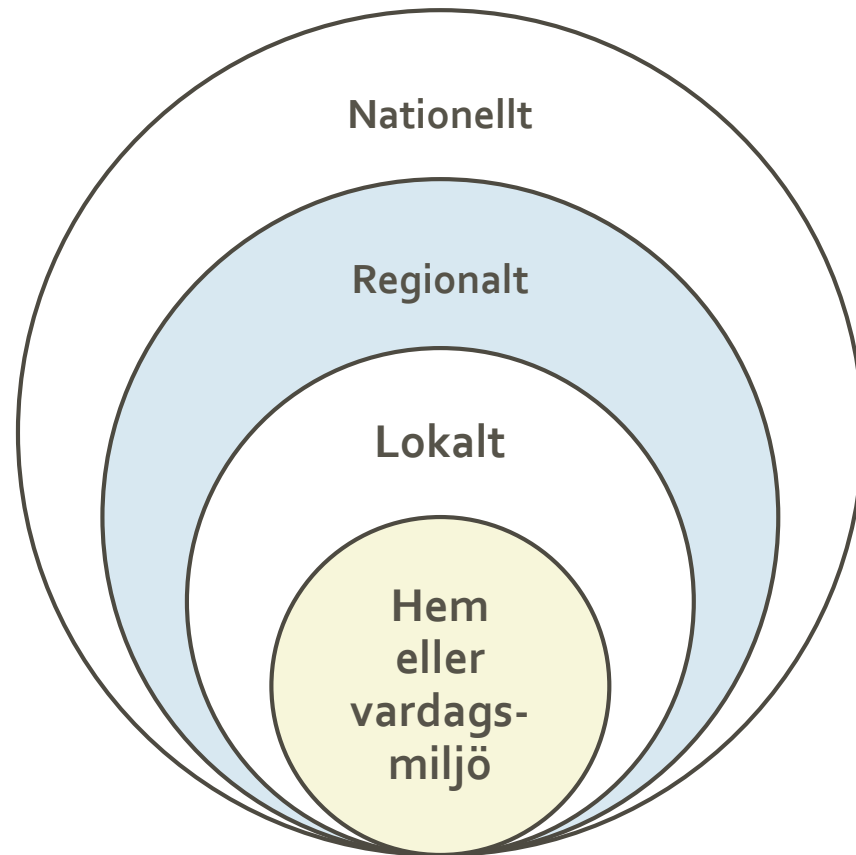
Vaihtoehto 1: Pohjanmaa järjestää palvelut lain mukaan
(ilman mahdollisia sopimuksia)

Politiskt ansvarigt organ Poliittinen vastuu	Österbottens välfärdsområdesfullmäktige Pohjanmaan aluevaltuusto
Finansiering Rahoitus	Enligt finansieringskriterierna för Österbotten Pohjanmaan rahoituskriteereiden mukaan
Personalens arbetsgivare Hoitohenkilökunnan työnantaja	Österbottens välfärdsområde Pohjanmaan hyvinvointialue
Administrativ och operativ ledning Hallinnollinen ja operatiivinen johto	Österbottens välfärdsområde Pohjanmaan hyvinvointialue
Nödvändiga beslut fattas av Tarvittavat päätökset tekee	Österbottens välfärdsområdesfullmäktige Pohjanmaan aluevaltuusto

Handlingsalternativ 1 innebär att

- Den personal som idag är anställd av Soite (eller räddningsverket) övergår till Österbottens välfärdsområde
- Österbottens välfärdsområde tar över verksamheten vid de enheter som Soite idag driver i Kronoby
- Organisatoriskt inordnas vården i Kronoby i Österbottens välfärdsområdes administrativa och operativa organisation som en del av den norra regionen
- Välfärdsområdet har ansvar för att se till att Kronobyborna får vård
- Invånarna kan utnyttja sin rätt att välja hälsostation och sjukhus för icke-brådskande vård

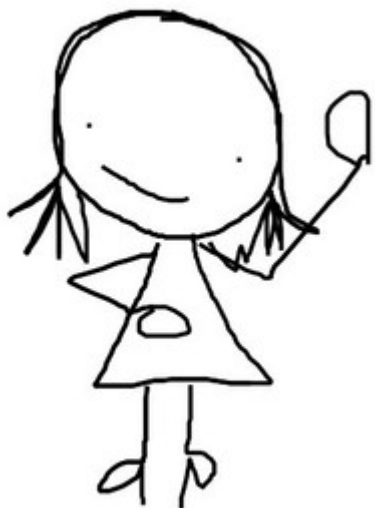
Förändringens storlek beror på **var** tjänsterna erbjuds

- Förändringen har liten betydelse för tjänster som erbjuds i människornas **hem eller vardagsmiljö**
- De **lokala** tjänsterna (t.ex. öppenvårdstjänster) är mer känsliga för vilka beslut som fattas i välfärdsområdet och av folk själva
- Om Österbotten tar över ansvaret för vården (utan avtal) märks förändringen mest när det gäller service som erbjuds **regionalt** (Vasa i stället för Karleby) eller **nationellt** (Åbo i stället för Uleåborg)

Individuell valfrihet i hälso- och sjukvården (icke-brådskande vård) Henkilökohtainen valinnanvapaus terveydenhuollossa (kiireetön hoito)

Rätt att välja hälsostation var som helst i Finland för minst ett år i taget

Terveysaseman valinta vähintään vuodeksi kerrallan

- Valet gäller **alla** hälsocentralstjänster (läkare, rådgivning, munhälsovård, rehabilitering) /
*Valinta koskee terveysaseman **kaikkia** palveluita (lääkäri, neuvola, suun terveydenhuolto, kuntoutuspalvelut)*

Rätt att välja vårdplats inom icke-brådskande specialsjukvård (var som helst i Finland)

Hoitopaikan valinta ei-kiireellisessä erikoissairaanhoidossa

- Kräver alltid remiss av läkare eller tandläkare
- *Vaatii aina lääkärin tai hammaslääkärin lähetteen*

Valfriheten gäller inte / **Nämä terveyspalvelut eivät ole valinnanvapauden piirissä**

- Skolhälsovård / *kouluterveydenhuolto*, hemsjukvård / *kotisairaanhoito*, långvarig sluten vård / *pitkäaikainen vuodeosastohoito*

Valfriheten gäller inte heller / **Valinnanvapaus ei myöskään koske**

- Service enligt socialvårdslagen (t.ex. äldreomsorg och funktionshinderservice)
Sosiaalihuoltolain mukaisia palveluita (esim. vanhustenhuolto, vammaishuolto)
- Räddningstjänster / *Pelastuspalvelut* Elev- och studerandevård / *Oppilashuolto*

Handlingsalternativ 1: Möjligheter och risker

Vaihtoehto 1: Mahdollisuudet ja riskit

Möjligheter Mahdollisuudet

- Enligt lag, kräver inga nya beslut / *Lain mukainen vaihtoehto, ei vaadi uusia päätöksiä*
- Relativt stort befolkningsunderlag, tvåspråkighet / *Melko laaja väestöpohja, kaksikielisyys*
- Reformens mål om serviceintegration och demokratisk styrning uppfylls / *Uudistuksen tavoitteet toteutuvat palveluintegraation ja demokraattisen ohjauksen osalta*

Risker Riskit

- Genomförande av förändringen / *Uudistuksen toteuttaminen*
- Tillgänglighet och geografiska avstånd / *Palvelujen saavutettavuus, välimatkat*
- Förändringens legitimitet / *Uudistuksen legitimitetti*

Handlingsalternativ 2: Avtal mellan Österbotten och Mellersta Österbotten

Vaihtoehto 2: Sopimus/sopimuksia Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan välillä

Politiskt ansvarigt organ Poliittinen vastuu	Österbottens välfärdsområdesfullmäktige Pohjanmaan aluevaltuusto
Finansiering Rahoitus	Enligt finansieringskriterierna för Österbotten Pohjanmaan rahoituskriteereiden mukaan
Personalens arbetsgivare Hoitohenkilökunnan työnantaja	Beror på avtalets omfattning (Österbotten, Mellersta Österbotten) Riippuu sopimuksen laajuudesta (Pohjanmaa, Keski-Pohjanmaa)
Administrativ och operativ ledning Hallinnollinen ja operatiivinen johto	Det välfärdsområde som har produktionsansvaret Hyvinvointialue, jolla on tuottamisvastuu
Nödvändiga beslut fattas av Tarvittavat päätökset tekee	Båda välfärdsområdenas fullmäktige Molempien hyvinvointialueiden valtuustot

Beslut som krävs för att förverkliga handlingsalternativ 2

- Ansvar för att förverkliga samarbetsavtal ligger på regional nivå, dvs. hos välfärdsområdesfullmäktige i Österbotten och Mellersta Österbotten som tillträder 1.3.2022
- Samarbetsavtal görs upp som en del av den övergripande strategiska planeringen
  - Välfärdsområdesstrategi
  - Servicestrategi
  - I praktiken: Österbotten som har organiseringsansvaret för Kronobybornas vård avgör i vilken utsträckning de vill producera tjänster tillsammans med Mellersta Österbotten
- Kräver samstämmiga beslut från båda fullmäktigeförsamlingarna
  - Ska kunna motiveras ur hela områdets och alla invånares synvinkel
  - Ekonomin är viktig
- Frivilliga samarbetsavtal ska samordnas med de obligatoriska samarbetsavtalen enligt 36-39§ i L 612/2021

När uppfyller ett samarbetsavtal kraven?

I sista hand avgörs gränsdragningar av förvaltningsdomstolen eller av statsrådet

Välfärdsområden kan samarbeta, men lagstiftningen sätter ramar *Hyvinvointialueet voivat sopia yhteistyöstä, mutta lainsäädäntö sisältää reunaehdoja*

- Samarbetets omfattning / *Yhteistyön laajuus*
  - Enligt social- och hälsovårdsministeriet kan ett välfärdsområde inte överföra organiseringsansvaret "helt eller regionalt" till ett annat område
  - *Sosiaali- ja terveysministeriön mukaan hyvinvointialue ei voi siirtää järjestämisvastuuta "kokonaan tai alueellisesti" toiselle alueelle*
- Samarbetets form när välfärdsområden samarbetar om produktionen/*Yhteistyön muoto palveluiden tuottamisessa*
  - Konkurrenslagstiftningen *Kilpailulainsäädäntö*
- Samarbetets förhållande till målen för *reformen/Yhteistyösopimuksen suhde uudistuksen tavoitteisiin*
  - Demokratiska påverkningsmöjligheter *Demokraattiset vaikuttamismahdollisuudet*
  - Likvärdighet för alla invånare i välfärdsområdet *Alueen asukkaiden yhdenvertaisuus*
  - Serviceintegration *Palveluiden integraatio*

Samarbete inom räddningsväsendet

- Organisationsansvaret kan inte delas mellan två välfärdsområden, finns alltid hos det välfärdsområde som enligt lag har ansvaret
  - Övergripande planering
  - Finansiering
  - Regionförvaltningsverkets tillsyn riktar sig till den ansvariga myndigheten
- Enligt räddningslagen kan räddningsverk avtala om att sköta uppgifter också inom ett annat räddningsverksområde
- Larmföreskrifter görs alltid upp enligt principen om närmaste enhet
- Det är i princip möjligt att välfärdsområdena avtalar om att Mellersta Österbotten producerar räddningstjänsterna inom en del av Österbottens välfärdsområde, men förutsätter att man kan nå enighet om hur kostnaderna fördelas

Handlingsalternativ 2: Möjligheter och risker

Vaihtoehto 2: Mahdollisuudet ja riskit

Möjligheter Mahdollisuudet

- Motsvarar den politiska viljan / *Vastaa poliittista tahtotilaa*
- Kompletterar välfärdsområdets egen tjänsteproduktion / *Täydentää hyvinvointialueen omaa palvelutuotantoa*
- Kan förbättra servicetillgänglighet / *Voi parantaa palvelujen saavutettavuutta (vrt vaihtoehto 1)*

Risker Riskit

- Lagstiftningens villkor för avtal / *Lainsäädännön reunaehdot sopimuksille*
- Kräver beslut av båda välfärdsområdenas fullmäktige / *Vaatii molempien aluevaltuustojen päätökset*
- Serviceintegration, likvärdighet och demokratisk styrning / *Palveluiden integraation, yhdenvertaisuus ja demokraattinen ohjaus*
- Legitimitet om avtalet blir begränsat / *Ratkaisun legitimiteetti, jos sopimusratkaisu on suppea*

Handlingsalternativ 3: Kronoby byter landskap/välfärdsområde till Mellersta Österbotten

Vaihtoehto 3: Kruunupyö vaihtaa maakuntaa/hyvinvointialuetta

Politiskt ansvarigt organ Poliittinen vastuu	Mellersta Österbottens välfärdsområdesfullmäktige Keski-Pohjanmaan aluevaltuusto
Finansiering Rahoitus	Enligt finansieringskriterierna för Mellersta Österbotten Keski-Pohjanmaan rahoituskriteereiden mukaan
Personalens arbetsgivare Hoitohenkilökunnan työnantaja	Mellersta Österbottens välfärdsområde Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue
Administrativ och operativ ledning Hallinnollinen ja operatiivinen johto	Mellersta Österbottens välfärdsområde Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue
Nödvändiga beslut fattas av Tarvittavat päätökset tekee	Statsrådet Valtioneuvosto

Beslutsprocessen vid indelningsändringar

- Initiativ till ändringen kan tas av ett välfärdsområde, en kommun eller av social- och hälsovårdsministeriet
- Framställan riktas till **Finansministeriet**
- De välfärdsområden och kommuner som berörs ska ta ställning till förslaget
- Finansministeriet kan förordna en särskild utredning
- **Statsrådet** fattar beslut om eventuella indelningsändringar på Finansministeriets föredragning

Tidtabell för eventuella indelningsändringar

- Det första välfärdsområdesvalet hålls 23.1.2022 och välfärdsområdena inleder sin verksamhet 1.1.2023
- Fram till slutet av 2022 är den gamla lagen om landskapsindelning i kraft
  - Möjligt att indela process för byte av landskap enligt den gamla lagen, men processen påverkas av välfärdsområdeslagstiftningen
  - I sista hand avgör statsrådet vilken lag som ska tillämpas efter att ha inhämtat JK:s utlåtande
- Den sannolikt första tidpunkten för en förändring av landskapsindelningen är 1.1.2026, efter det andra välfärdsområdesvalet i april 2025
  - Indelningsändringar där en kommun överförs från ett landskap till ett annat ska ske kalenderåret efter ett välfärdsområdesval
  - Om en indelningsändring ska träda i kraft 1.1.2026 ska Statsrådet fatta indelningsbeslut senast 31.12.2024
  - Enligt nuvarande lagstiftning har ändringar av landskapsindelningen tagit 2-3 år

Handlingsalternativ 3: Möjligheter och risker

Vaihtoehto 3: Mahdollisuudet ja riskit

Möjligheter Mahdollisuudet

- Motsvarar hur vården organiseras idag / *Vastaa nykyistä palvelujen järjestämistapaa*
- Reformens mål om serviceintegration och demokratisk styrning uppfylls / *Uudistuksen tavoitteet toteutuvat palveluintegraation ja demokraattisen ohjauksen osalta*

Risker Riskit

- Kräver beslut av statsrådet. Svårt att förutspå utgången av och längden på beslutsprocessen. *Vaatii valtioneuvoston päätöksen. Prosessin pituus ja lopputulos epävarma.*
- Mellersta Österbottens välfärdsområde är litet / *Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue on pieni*
- Förändringens legitimitet / *Uudistuksen legitimitetti*

Till slut: Välfärdsområdet ska se till att folk får den vård de behöver
Lopuksi: Hyvinvointialue vastaa siitä, että ihmiset saavat tarvitsemansa hoidon

Välfärdsområdet ska planera och genomföra social- och hälsovården så att den till innehåll, omfattning och kvalitet svarar mot kundernas behov.

Tjänsterna ska tillhandahållas jämlikt, i form av samordnade tjänstehelheter och nära kunderna med beaktande av befolkningens behov i välfärdsområdet.

L 612/2021 § 4

Hyvinvointialueen on suunniteltava ja toteutettava sosiaali- ja terveydenhuolto sisällöltään, laajuudeltaan ja laadultaan sellaisena kuin asiakkaiden tarve edellyttää.

Palvelut on toteutettava yhdenvertaisesti, yhteen sovitettuina palvelukokonaisuuksina sekä hyvinvointialueen väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä asiakkaita
L 612/2021, § 4

Tack! Kiitos!